

VOORSTEL AAN DE GEMEENTERAAD

Afdeling/team: Financiën/Fia
Portefeuillehouder: H. Zwiep

Registratienummer: 35661-2026

Onderwerp: Jaarstukken 2025

Voorgestelde beslispunten:

1. De jaarstukken 2025 vast te stellen.
2. Een bedrag van € 1.653.313 van het rekeningresultaat toevoegen aan de vrije algemene reserve (VAR).
3. Een bestemmingsreserve 'betaalbare starterskavels' instellen.
4. Een bedrag van € 280.000 storten in de bestemmingsreserve 'betaalbare starterskavels', bestaande uit:
 - € 140.000 uit de bufferreserve gronden, ontvangen vanuit het rijk voor de regeling 'Realisatiestimulans woningbouw';
 - € 140.000 als bestemming van het rekeningresultaat.
5. De motie "Versterking van het grondbedrijf ten behoeve van starters" (19 februari 2026), als afgedaan te beschouwen.

Bevoegdheid raad

Uw raad is bevoegd om de gemeentelijke jaarstukken vast te stellen op grond van artikel 198 van de Gemeentewet.

Inleiding

Met de jaarstukken leggen wij verantwoording af over het afgelopen begrotingsjaar. De jaarstukken zijn het sluitstuk van de planning- en control cyclus. Het jaar is afgesloten met een positief resultaat van bijna 1,8 miljoen. In de samenvatting op hoofdlijnen van de jaarrekening is een overzicht opgenomen van de belangrijkste afwijkingen. De overige afwijkingen zijn toegelicht in de thema's.

Beoogd effect

De jaarstukken moeten zodanig zijn opgesteld dat uw raad een verantwoord oordeel kan vormen over de financiële positie, de baten en lasten over het jaar 2025 en de uitvoering van voorgenomen beleid. Uw raad krijgt zo de gelegenheid om te beoordelen of het door ons college gevoerde beheer en bestuur acceptabel is geweest.

Argumenten

1.1 Ons college legt verantwoording af over de rechtmatigheid.

Ons college geeft in de jaarrekening een verantwoording af over rechtmatigheid. Wij moeten ervoor zorgen dat er een goed werkend systeem is dat ervoor zorgt dat alle financiële handelingen volgens de wet gebeuren. De verantwoordingsgrens is vastgesteld

op 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves. Boven deze grens moet ons college afwijkingen in de rechtmatigheidsverklaring melden. De in de jaarrekening verantwoorde lasten alsmede de balansmutaties bevatten onrechtmatigheden die de verantwoordingsgrens van 2% van de totale begrote lasten exclusief toevoegingen aan de reserves overschrijden. Ons college legt zelf verantwoording af aan de raad. De accountant beoordeelt de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording, maar geeft geen apart oordeel meer over de rechtmatigheid.

2.1 Het opstellen van de jaarstukken is een wettelijke plicht.

In de Gemeentewet is opgenomen dat elke gemeente jaarlijks begrotings- en verantwoordingsstukken moet opstellen. De regelgeving voor de uitvoering is opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording voor gemeenten en provincies.

2.2 Ons college legt met de jaarstukken verantwoording af aan uw raad.

Met de jaarstukken legt ons college verantwoording af over het afgelopen begrotingsjaar. De accountant controleert of de informatie in de jaarrekening klopt en betrouwbaar is. De jaarstukken zijn het sluitstuk van de planning- en control cyclus.

3.1 Positieve rekeningresultaten worden toegevoegd aan de vrije algemene reserve.

De beleidslijn is dat positieve rekeningresultaten worden toegevoegd aan de vrije algemene reserve (VAR). Het voorstel is om in 2025 niet het volledige bedrag toe te voegen aan de VAR, maar een bedrag van € 1.653.313. Dit naar aanleiding van de motie "Versterking van het grondbedrijf ten behoeve van starters".

4.1 Het instellen van bestemmingsreserves is een bevoegdheid van uw raad.

De gemeenteraad heeft de exclusieve bevoegdheid om reserves in te stellen, te wijzigen of op te heffen. Dit vloeit voort uit het budgetrecht van de raad. De raad bepaalt het doel en de omvang van de bestemmingsreserves.

5.1 In de raadsvergadering van 19 februari 2026 is ingestemd met de motie "Versterking van het grondbedrijf ten behoeve van starters".

In de raadsvergadering van 19 februari 2026 heeft de raad de motie "Versterking van het grondbedrijf ten behoeve van starters" aangenomen. Hierin wordt voorgesteld om bij een positief rekeningresultaat, indien deze niet nodig is voor bestaande wettelijke taken, een deel in te zetten voor versterking van het grondbedrijf expliciet bedoeld voor kavels voor starters. In 2026 wordt hiervoor beleid opgesteld.

Vooruitlopend op toekomstig beleid voor invulling van deze motie, stelt ons college twee dingen voor:

1. Het ontvangen bedrag vanuit de regeling 'Realisatiestimulans woningbouw' à € 140.000 in 2025 (€ 7.000 per gestarte bouw van een betaalbare woning) over te hevelen uit de bufferreserve gronden naar de nieuwe bestemmingsreserve 'Betaalbare starterskavels';
2. Conform het voorstel in de motie, een bedrag van € 140.000 uit het rekeningresultaat te bestemmen voor de versterking van het grondbedrijf ten

behoefte van starters en te storten in de bestemmingsreserve 'Betaalbare starterskavels'.

Zowel het ontvangen bedrag van het Rijk, als het bedrag uit het rekeningresultaat, samen € 280.000, worden vervolgens gestort in de nieuwe reserve 'Betaalbare starterskavels'.

Met de voorliggende aanpak wordt uitvoering gegeven aan de door de raad op 19 februari 2026 aangenomen motie "Versterking van het grondbedrijf ten behoeve van starters". De motie kan hiermee als afgedaan worden beschouwd.

Kanttekeningen

1.1 Er zijn onrechtmatigheden boven de rapporteringsgrens van € 100.000 geconstateerd.

Voor onrechtmatigheden is een rapporteringstolerantie van € 100.000 vastgesteld. Onrechtmatigheden boven de grens van € 100.000 zijn in de paragraaf bedrijfsvoering nader toegelicht. De onrechtmatigheden hebben betrekking op overtredingen van wet- en regelgeving in het proces aanbestedingen. In de paragraaf bedrijfsvoering zijn maatregelen opgenomen om deze onrechtmatigheden in de toekomst zoveel mogelijk te voorkomen.

1.2 De Onderschrijdingen van de lasten en onder- en overschrijdingen van de baten zijn rechtmatig.

In de financiële verordening is geregeld dat de raad tijdig in kennis is gesteld van de onderschrijdingen van lasten en onder- en overschrijdingen van baten als deze zijn vermeld in de jaarstukken.

De geconstateerde afwijkingen zijn opgenomen in de jaarstukken 2025 en worden daarmee rechtmatig.

1.3 De overschrijding van de lasten passen binnen het vastgestelde beleid.

De overschrijdingen van de lasten kwalificeren als acceptabel als deze passend zijn binnen het vastgestelde beleid. De acceptabele afwijkingen worden niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering. Meer informatie over de afwijkingen van de baten en lasten ten opzichte van de begroting zijn vermeld in de financiële analyse op hoofdlijnen en bij de thema's.

1.4 De rechtmatigheidsverantwoording is een gewennings- en groeiproces.

In de eerste jaren liep nog niet alles op rolletjes. In 2025 zijn belangrijke stappen gezet wat heeft geresulteerd in een aanmerkelijk lager bedrag aan geconstateerde onrechtmatigheden dan in voorgaande jaren. Het is een gewennings- en groeiproces, waarin het samenspel tussen gemeente en accountant steeds meer duidelijkheid geeft. Dat geldt ook voor het samenspel tussen uw raad en ons college als het gaat over de verantwoording van de rechtmatigheid. Dit heeft geresulteerd in een wijziging van de financiële verordening, met name op het gebied van het begrotingscriterium.

Bij het aanbieden van de jaarstukken is de controle door de accountant nog niet afgerond. Het verslag van bevindingen en de controleverklaring worden afzonderlijk aan de agenda voor de behandeling van de jaarstukken toegevoegd.

De prognose van het rekeningresultaat volgens de 2^e bestuursrapportage bedraagt € 2.324.015 positief. Het uiteindelijk resultaat is € 1.793.313 positief. Er is ten opzichte van het verwachte rekeningresultaat een lager voordeel behaald van € 530.702. In de samenvatting op hoofdlijnen is een verklaring voor de verschillen van € 100.000 en meer gegeven. In de toelichting op de thema's is een toelichting gegeven op verschillen groter dan € 50.000.

Nadat de jaarstukken door uw raad zijn vastgesteld zal het document zowel op intranet als op de website worden gepubliceerd.

Na vaststelling zullen de jaarstukken aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Gedeputeerde Staten worden toegezonden.

- Jaarstukken 2025.
- Zodra het rapport van bevindingen en de controleverklaring zijn ontvangen worden deze toegevoegd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Borger-Odoorn,
de secretaris de burgemeester

E.W. Bennema

mr. J. Seton